

# PCSN II

PEFC Groeps-certificering - Eisen

Versie 3

[pefc.nl](http://pefc.nl) [info@pefc.nl](mailto:info@pefc.nl)



**PEFC**<sup>TM</sup>  
PEFC/30-01-01

# PCSN II

## PEFC Groeps certificering – Eisen

**Documentnaam:** PCSN II, PEFC Groeps certificering - Eisen

**Document titel:** PCSN II

**Datum van uitgifte:** 22-10-2021

**Ingangsdatum:** 05-11-2021

**Transitieperiode tot:** 01-01-2024

## Inhoud

1. Scope .....	3
2. Referenties .....	4
3. Definities .....	4
4. Context van de groeporganisatie .....	5
4.1 Wat is groeps certificering? .....	5
4.2 Betrokken belanghebbenden .....	5
4.3 De scope van het groepsmanagementsysteem .....	5
4.4 Het groepsmanagementsysteem .....	5
5. Leiderschap .....	6
5.1 Rol en verantwoordelijkheid .....	6
5.1.1 Algemeen .....	6
5.1.2 Gedocumenteerde procedures .....	6
5.1.3 Administratie .....	7
5.1.4 Interne audit .....	7
5.2 Verklaring en beleid .....	8
6. Planning .....	9
7. Support .....	9
8. Uitvoering .....	10
9. Evaluatie .....	10
9.1 Monitoring, metingen, analyses en evaluatie .....	10
9.2 De interne audit .....	11
9.3 Selectie voor deelnemers in het interne audit programma .....	12
9.4 De management beoordeling .....	12
10. Verbetering .....	13
10.1 Afwijkingen en oplossingen .....	13
10.2 Continue verbetering .....	13

## VOORWOORD

PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification) is een wereldwijd erkend systeem voor certificering van duurzaam bosbeheer. PEFC levert hiermee een wezenlijke bijdrage aan het realiseren van duurzaam bosbeheer.

Voor u ligt de derde versie van de PEFC Standaard voor groeps-certificering van bosbeheer<sup>1</sup>. Deze standaard is opgesteld met de belanghebbenden in deze vorm van certificering.

De nieuwe standaard is geherstructureerd zodat deze beter leesbaar is en er zijn extra criteria toegevoegd zodat deze standaard weer in lijn is met de internationale standaard voor groeps-certificering (PEFC ST 1002:2018) en de nieuwe PCSN I standaard.

## INLEIDING

PEFC is in 1999 opgericht door vertegenwoordigers van kleine boscijgenaren. Zij bedachten een systeem waarin meerdere boscijgenaren zich konden verenigen onder één certificaat: het groeps-certificaat.

De gedachte achter een groeps-certificaat is dat de geldigheid van dit certificaat afhangt van de prestaties van iedere deelnemer. Daarnaast stelt de groep één entiteit eindverantwoordelijk voor de prestaties van de groep, de groepsmanager. Op die manier ontstaat er een sterke mate van onderlinge afhankelijkheid en kan een auditor een steekproef nemen onder de deelnemende eigenaren. Hierdoor is groeps-certificering niet alleen een zeer betrouwbare, maar ook een goedkope methode van certificeren.

In Nederland zijn er relatief veel kleine landeigenaren. PEFC groeps-certificering sluit dus uitstekend aan op de Nederlandse situatie. Bovendien is het nu ook voor eigenaren van bomen buiten het bos mogelijk om zich te certificeren. Publieke instanties of private eigenaren van gebieden die niet binnen de definitie bos passen, maar waar wel bomen staan kunnen zich nu dus ook bij een groeps-certificaat aansluiten.

## 1. SCOPE

Dit document getiteld “PEFC groeps-certificering – eisen” is aangenomen door het bestuur van PEFC Nederland op 16-02-2021 en bevat de vereisten voor de implementatie van certificering van het beheer van bomen en bossen op groepsniveau in Nederland. Het bevat de eisen waaraan een groepsmanager moet voldoen om zich te laten certificeren.

Groeps-certificering vereist een specifieke managementstructuur waarin een groepsmanager individuele landeigenaren representeert in PEFC-certificering om er voor te zorgen dat de eisen uit PCSN I op een correcte manier worden geïmplementeerd.

---

<sup>1</sup> Dit document is onderdeel van het PEFC Nederland certificeringsschema (PCSN I-X) voor bosbeheer. Het schema is onderschreven door het internationale PEFC-keurmerk en is vastgesteld door het bestuur van PEFC Nederland.

## 2. REFERENTIES

PCSN I:2020 – PEFC Standaard Nederland

PEFC ST 1002:2018

PEFC GD 1008: 2019

## 3. DEFINITIES

### 3.1 Betrokken Belanghebbende

Een belanghebbende die direct veranderingen ervaart door activiteiten van de **groep organisatie**.

### 3.2 Deelnemer

Een eigenaar/beheerder die binnen het **groepscertificaat** valt en aan de eisen van PCSN I voldoet.

### 3.3 Gecertificeerd areaal

Een bos<sup>1</sup> en/of bomen buiten het bos<sup>1</sup> gebied waarvan het beheer is gecertificeerd volgens de PEFC standaard Nederland.

In de context van groeps-certificering is het gecertificeerd areaal de som van de bos/bomen buiten het bos gebieden van alle **deelnemers** die onderdeel zijn van het **groepscertificaat voor het beheer van bossen en bomen**.

### 3.4 Groepsbeheerplan

Een document die de doelen, acties en maatregelen bevatten die op groepsniveau worden uitgevoerd. Deze doelen, acties en maatregelen vallen binnen het **groepsmanagementsysteem**.

### 3.5 Groeps-certificaat voor het beheer van bossen en bomen

Een document waarin wordt bevestigd dat de **groep organisatie** voldoet aan de eisen van PCSN I.

### 3.6 Groepsmanagementsysteem

Een set criteria van de **groepsmanager** om doelen en uitkomsten van de PCSN I standaard te behalen.

### 3.7 Groep organisatie

Een groep met **deelnemers** die worden vertegenwoordigd door de **groepsmanager** voor de implementatie PCSN I. Er is een juridisch bindend document opgesteld tussen de **deelnemer** en de **groepsmanager**

### 3.8 Groepsmanager

Een juridische entiteit die de **deelnemers** vertegenwoordigt en de uiteindelijke verantwoordelijkheid heeft over de juiste implementatie en uitvoering in het **gecertificeerde areaal** volgens PCSN I. Om dat te kunnen bereiken hanteert de **groepsmanager** een **groepsmanagement systeem**.

.

### 3.9 Interne audit

Een systematisch onderzoek dat wordt uitgevoerd door de **groepsmanager** met als doel om te bepalen of de activiteiten en bijbehorende resultaten voldoen aan de PCSN I standaard en of deze gepast zijn voor het behalen van bepaalde doelstellingen.

### 3.10 Monitoring

De status van een systeem, proces of activiteit bepalen.

## 4. CONTEXT VAN DE GROEPORGANISATIE

### 4.1 Wat is groepscertificering?

Groepscertificering is de certificering van meerdere eigenaren en/of beheerders onder één groepscertificaat. Het groepscertificaat wordt aangevraagd en beheerd door een **groepsmanager**. De groep is binnen Nederland niet gebonden aan een regio.

### 4.2 Betrokken belanghebbenden

4.2.1 De **groep organisatie** zal in kaart brengen:

a) Wie relevante **betrokken belanghebbenden** zijn voor het **groepsmanagementsysteem**

b) Wat de relevante verwachtingen van de **betrokken belanghebbenden** zijn

### 4.3 De scope van het groepsmanagementsysteem

4.3.1 De **groep organisatie** kent geen minimum of maximum aantal **deelnemers**.

4.3.2 Er is geen minimum of maximum oppervlakte om deel te kunnen nemen aan de **groep organisatie**.

4.3.3 De **groep organisatie** moet aan alle eisen van PCSN I voldoen

4.3.4 De **groep organisatie** definieert een scope

### 4.4 Het groepsmanagementsysteem

4.4.1 Alle **deelnemers** zijn onderdeel van de interne **monitoring** en de **interne audit**.

4.4.2 Als een **groepsmanager** ook als een handelaar van bos en/of boomproducten optreedt dient deze ook over een PEFC Chain of Custody certificaat te beschikken

## 5. LEIDERSCHAP

### 5.1 Rol en verantwoordelijkheid

#### 5.1.1 Algemeen

De **groepsmanager** is verantwoordelijk voor:

- a) Het beheren van een **groepsmanagementsysteem** voor alle **deelnemers**
- b) De aanvraag van certificering bij een geaccrediteerde en door PEFC Nederland erkende certificerende instelling.
- c) Het opstellen en beheren van documentatie over de structuur en verantwoordelijkheden binnen de organisatie die als **groepsmanager** optreedt.
- d) Het verstrekken van informatie en assistentie bij de implementatie van de PCSN I standaard.
- e) Het geven van volledige medewerking en assistentie in het effectief beantwoorden van vragen/eisen van de certificerende instelling, accrediterende instelling, PEFC Nederland of PEFC Internationaal, of het geven van relevante data, gegevens of andere informatie, het verlenen van toegang naar het (bos)gebied die valt onder de **groep organisatie** en andere faciliteiten hetzij in relatie tot de formele **audits** of beoordelingen of anderzijds gerelateerd, of met implicaties voor het **groepsmanagementsysteem**.
- f) Het adresseren van afwijkingen van eerdere PEFC certificeringen die zijn doorgegeven door de groepsleden. De oplossing voor die afwijking dient bij alle groepsleden te worden doorgevoerd.

#### 5.1.2 Gedocumenteerde procedures

5.1.2.1. De **groepsmanager** is verantwoordelijk voor:

- a) Het opstellen en beheren van gedocumenteerde procedures voor het accepteren van nieuwe **deelnemers** van de **groep organisatie** en het beheren van gegevens van individuele **deelnemers** en documenten. De gegevens die nodig zijn voor acceptatie bevatten op zijn minst: algemene contact informatie, een duidelijke beschrijving van het (bos)gebied en de grootte van het (bos)gebied.
- b) Het opstellen en beheren van **gedocumenteerde procedures** voor de behandeling van afwijkingen en corrigerende maatregelen van de **deelnemers**.
- c) Het opstellen en bijhouden van gedocumenteerde procedures voor interne **monitoring** programma's die de conformiteit van de **deelnemers** met PCSN I beoordeelt.

5.1.2.2 Het groepslid is verantwoordelijk voor:

- a) Het verschaffen van informatie aangaande eerdere deelname aan PEFC certificering.
- b) Het verschaffen van informatie over afwijkingen die in andere PEFC certificeringen dan deze specifieke groeps-certificering zijn vastgesteld.

### 5.1.3 Administratie

5.1.3.1 De **groepsmanager** zal een administratie bijhouden met de gegevens van alle **deelnemers** en het totale **gecertificeerde areaal**. De gegevens en wijzigingen worden verstrekt aan de certificerende instelling en aan PEFC Nederland volgens de Interne Registratie Regels van de PEFC Council (PEFC GD 1008:2019).

5.1.3.2 De **groepsmanager** moet met iedere eigenaar/beheerder die zich bij het groepscertificaat aanmeldt een overeenkomst aangaan die de eigenaar/beheerder verplicht om te voldoen aan de *PCSN I – PEFC Standaard Nederland*. Er moet met het volgende rekening worden gehouden:

- i. De overeenkomst dient te zijn ondertekend door de eigenaar.
- ii. De eigenaar beschikt over en heeft voldoende kennis van *PCSN I – PEFC Standaard Nederland*.
- iii. De eigenaar heeft de plicht om te handelen naar de Nederlandse wetgeving, specifiek op het gebied van bos- en boombeheer en de *PCSN I – PEFC Standaard Nederland*.
- iv. Wanneer er tijdens de interne/externe audit afwijkingen worden geconstateerd zal de eigenaar de noodzakelijke corrigerende en preventieve maatregelen uitvoeren en hierbij de aanwijzingen van de **groepsmanager** volgen.
- v. De geldigheid van de overeenkomst bedraagt maximaal vijf jaar waarna de overeenkomst moet worden vernieuwd.
- vi. De **groepsmanager** heeft de mogelijkheid om **deelnemers** uit te sluiten van het groepscertificaat in het geval er ernstige afwijkingen met de *PCSN I – PEFC Standaard Nederland* worden geconstateerd.
- vii. De eigenaar verleent toestemming aan de **groepsmanager** en certificerende instelling voor het houden van **interne audits** resp. controle audits.
- viii. De eigenaar heeft de plicht om wijzigingen in eigendom, NAW-gegevens, bebost oppervlak, **gecertificeerd areaal** etc. direct te melden aan de **groepsmanager**.

5.1.3.3 De **groepsmanager** zal het bewijs van deelname aan iedere individuele eigenaar/beheerder die de overeenkomst heeft ondertekend verstrekken. Het bewijs van deelname bevat ten minste de volgende elementen:

- naam van de eigenaar
- oppervlakte en locatie van het (bos)gebied(en) onder gecertificeerd beheer
- een nummer van deelname in het groepscertificaat
- naam, adres en handtekening van de **groepsmanager**
- het PEFC logo van de **groepsmanager**
- verwijzing naar het groepscertificaat met naam van de certificerende instelling
- de geldigheidsduur van het groepscertificaat
- een lijst met alle **deelnemers**

### 5.1.4 Interne audit

De **groepsmanager** is verantwoordelijk voor:



- a) Het toezien op het handelen conform de certificeringseisen van alle **deelnemers**. Dit omvat de resultaten van **interne audits** en de beoordelingen en controles door de certificerende instelling; corrigerende en preventieve maatregelen waar nodig en de effectiviteit van genomen maatregelen.
- b) De **groepsmanager** voert een programma voor **interne audits**. Alle relevante (bos)gebieden en de eigen organisatie worden in dit programma meegenomen.
- c) Het opstellen en bijhouden van gedocumenteerde procedures voor **interne audits**, inclusief vereisten voor interne auditors en de steekproefmethode.
- d) Het opstellen en bijhouden van een jaarlijkse centrale beoordeling op de effectiviteit van het **groepsmanagementsysteem** om te voldoen aan PCSN I en II. De invoer voor een jaarlijkse centrale beoordeling zal de volgende informatie bevatten:
  - resultaten van interne en externe audits;
  - feedback van deelnemende (bos)eigenaren en geïnteresseerden;
  - de status en effectiviteit van corrigerende maatregelen;
  - veranderingen die invloed kunnen hebben op het managementsysteem, dit omvat o.a. veranderingen in PCSN I-X, veranderingen in wet- en regelgeving voor zover relevant voor PCSN I en veranderingen in de organisatie van de **groepsmanager**.
  - klachten van belanghebbenden.

## 5.2 Verklaring en beleid

5.2.1 De **groepsmanager** zal een verklaring opstellen waarin staat vermeld dat:

- a) Er wordt voldaan aan PCSN I
- b) De eisen van groepscertificering in het **groepsmanagementsysteem** worden geïntegreerd
- c) Het **groepsmanagementsysteem** continu wordt verbeterd
- d) De verbetering van duurzaam (bos)beheer continu wordt ondersteund.

5.2.2 De verklaring van de **groepsmanager** kan onderdeel zijn van een groepsmanagementbeleid en zal op aanvraag publiekelijk beschikbaar worden gemaakt.

5.2.3 **Deelnemers** zullen een verklaring aanleveren waarin staat vermeld dat:

- a) De regels van het **groepsmanagementsysteem** worden gevolgd
- b) De eisen van deze standaard worden geïmplementeerd in de dagelijkse uitvoering in hun gebied.

## 6. PLANNING

- 6.1 De **groep organisatie** stelt een **groepsbeheerplan** op
- 6.2 Als een **groep organisatie** veranderingen plant in het **groepsmanagementsysteem** zullen deze veranderingen in het **groepsbeheerplan** worden opgenomen.
- 6.3 Als een **groepsorganisatie** besluit om bepaalde eisen van PCSN I op groepsniveau uit te voeren zullen deze eisen opgenomen worden in een **groepsbeheerplan**.

## 7. SUPPORT

- 7.1 Er zullen middelen beschikbaar worden gesteld voor het opzetten, beheren en verbeteren van het **groepsmanagementsysteem**.
- 7.2 De eindverantwoordelijke binnen het **groepsmanagement** heeft minimaal een specialistische opleiding in bos- en natuurbeheer gevolgd en vijf jaar werkervaring in de bos- en natuursector.
- 7.3 De **groepsmanager** zal communicatieprocessen hebben beschreven om de **deelnemers** bewust te laten worden van:
- Het beleid van het groepsmanagement
  - De eisen van PCSN I
  - Hun bijdrage aan het **groepsmanagementsysteem** en het verbeteren van de prestaties van de groep.
  - De implicaties van het niet voldoen aan de eisen van PCSN I
- 7.4 Er zullen zowel interne als externe communicatie processen, die relevant zijn voor het **groepsmanagementsysteem**, aanwezig zijn waarin staat vermeld:
- Waarover gecommuniceerd wordt;
  - Wanneer er gecommuniceerd wordt;
  - Met wie er gecommuniceerd wordt;

d) Hoe er gecommuniceerd wordt.

7.5 Er zullen gedocumenteerde procedures aanwezig zijn voor de afhandeling van klachten die gerelateerd zijn aan bosbeheer of bomen buiten het bos.

7.6 De gegevens die relevant zijn om aan te tonen dat het **groepsmanagement** voldoet aan de eisen van PCSN I zullen:

- a) Up to date zijn
- b) Beschikbaar en geschikt zijn voor gebruik, wanneer en waar nodig
- c) Op een juiste manier worden beschermd tegen verlies van vertrouwelijkheid, onredelijk gebruik en verlies van integriteit.

## 8. UITVOERING

8.1 De **groep organisatie** zal de benodigde processen plannen, implementeren en controleren:

- a) Om aan de eisen van PCSN I en PCSN II te voldoen
- b) De acties onder punt 6 te implementeren

8.2 De planning, implementatie en controle zal worden gedaan door:

- a) De benodigde processen te definiëren en daar criteria voor te gebruiken
- b) De controle van deze processen te implementeren volgens de criteria
- c) De gegevens van deze controles bij te houden die kunnen ondersteunen in het aantonen dat de processen zijn uitgevoerd zoals gepland.

## 9. EVALUATIE

### 9.1 Monitoring, metingen, analyses en evaluatie

9.1.1 De volgende elementen zullen binnen het jaarlijkse interne **monitoring** programma worden uitgevoerd:

- a) Controle of de eigenaar documentatie heeft geleverd die bevestigt dat het bos of bomen buiten het bosgebied eigendom is van de aanvrager.
- b) Controle of het beheerplan voldoet aan PCSN I. Indien dit niet voldoet dan zal de **groepsmanager** de certificerende instelling niet verzoeken om de eigenaar aan het groepscertificaat toe te voegen.
- c) Controle van de kopie van de eigenaar zijn/haar kapmelding bij de autoriteiten indien er kaalkap uitgevoerd zal worden door de eigenaar.
- d) Controle, in geval dat kaalkapgebieden groter dan 2 hectare zijn toegepast, of de nut en noodzaak hiervan onderbouwd is in het bosbeheerplan en gerechtvaardigd is met een mening van een deskundige.

- e) Controle welke eigenaren verplicht zijn om hun beheerplan te evalueren en actualiseren als gevolg van PCSN I, Bijlage 1 element 6. Vervolgens verzamelt de **groepsmanager** die beheerplannen en loopt na of ze voldoen aan PCSN I.
- f) Controle van de jaarlijkse beheerboekhouding beschreven in PCSN I, criterium 6.2.2 op significante afwijkingen van de beheerplanning en nagaan wat de reden van de eigenaar van zo'n eventuele significante afwijking.
- g) Controle of plantmateriaal is gebruikt wat uit de Nederlandse Rassenlijst Bomen komt, indien plantmateriaal is aangeplant (zie criteria 7.4.3 b).
- h) Controle of aannemers die zijn ingehuurd door de eigenaren voldoen aan PCSN I, criterium 7.6.4.

9.1.2 De **groepsmanager** zal de uitvoering van het groepsmanagement evalueren evenals de effectiviteit aangaande de implementatie van het **groepsmanagementsysteem** voor PCSN I.

## 9.2 De interne audit

### 9.2.1 Doelen

9.2.1.1 De jaarlijkse **interne audit** zal informatie verschaffen over dat het **groepsmanagement systeem**:

- a) Voldoet aan:
  - i. De eisen van het eigen **groepsmanagement systeem**
  - ii. De eisen van PCSN II
- b) Verzekert dat de eisen van PCSN I op **deelnemersniveau** worden geïmplementeerd
- c) Effectief wordt geïmplementeerd en behouden

9.2.1.2 Als er tekortkomingen gevonden worden bij welke **deelnemer** dan ook, dan dient de **groepsmanager** vast te stellen of deze tekortkomingen een algehele onvolkomenheid in het systeem betreffen die van toepassing is op andere locaties of niet. Als bepaald wordt dat dit wel zo is, dan zal de **groepsmanager** zijn steekproef frequentie en/of steekproefgrootte verhogen tot deze tevreden is over herstel van controle over de groep.

### 9.2.2 Organisatie

Het **interne audit** programma bevat op zijn minst:

- a) De planning, het tot stand brengen, de implementatie en het bijhouden van het audit programma. Daarbij behoort ook de frequentie, de methoden, verantwoordelijkheden, planning vereisten en verslaglegging, waarbij het belang van processen en resultaten van voorgaande audits in acht worden genomen.
- b) Definities van de audit criteria voor elke **audit**.
- c) De competentie van een interne auditor.
- d) De selectie van auditors die de **audits** uitvoeren om te verzekeren dat het audit proces onafhankelijk wordt uitgevoerd.
- e) De verzekering dat de resultaten van **audits** worden vastgelegd en doorgegeven aan de relevante **groepsmanager**.
- f) Het behoud van **gedocumenteerde informatie** als bewijs voor de implementatie van het audit programma en de interne audits.

## 9.3 Selectie voor deelnemers in het interne audit programma

9.3.1. De steekproefgrootte voor de interne veldaudit is gebaseerd op een gestratificeerde steekproef:

- i.  $\sqrt{x}$  van de **deelnemers** met niet meer dan 75 ha, afronding naar boven. Als alle **deelnemers** in deze categorie de **groepsmanager** jaarlijks voorzien van additionele informatie over het beheer via een jaarevaluatie met audit formulieren van tweede of derde partijen (zie PCSN X, clausule 4), dan mag de steekproefgrootte verminderd worden met een factor 0,6. Dat wil zeggen dat de steekproefgrootte  $0,6\sqrt{x}$  is afgerond naar boven. En;
- ii.  $\sqrt{x}$  van de **deelnemers** met meer dan 75 ha, afronding naar boven.

9.3.2 Ten minste 25% van de steekproef voor veldaudits dient willekeurig te worden bepaald.

9.3.3 De selectiecriteria van locaties voor de niet willekeurig geselecteerde **deelnemers** dienen de volgende aspecten te beschouwen:

- i. Resultaten van **interne audits**, inclusief resultaten van jaarlijkse interne bureau-audits en afgelopen certificeringsaudits;
- ii. Gegevens van klachten en andere relevante aspecten van corrigerende en preventieve actie;
- iii. Significante variaties in productieprocessen van de locaties;
- iv. Intensiteit van (bos)beheer activiteiten op de bepaalde locaties (meer intensief beheer vereist een hogere auditfrequentie).

## 9.4 De management beoordeling

9.4.1 De **groepsmanager** beoordeelt minimaal de volgende elementen:

- a) De status van de acties van voorgaande management beoordelingen
- b) Interne en externe kwesties die relevant zijn voor het **groepsmanagementsysteem**
- c) De conformiteitsstatus met PCSN I, inclusief de resultaten van de interne **monitoring**, de **interne audit**, en de evaluaties van de certificerende instelling;
- d) Informatie over de prestaties van de groep, inclusief trends in:
  - i. Afwijkingen en correcties
  - ii. **Monitoring** en meetresultaten
  - iii. Audit resultaten
  - iv. Mogelijkheden voor continue verbetering

9.4.2 De uitkomsten van de management beoordeling zullen bijdragen aan de continue verbetering en veranderingen van het **groepsmanagementsysteem**

9.4.3 De **groep organisatie** zal **gedocumenteerde informatie** bewaren als bewijs van de resultaten van de management beoordeling.

## 10. VERBETERING

### 10.1 Afwijkingen en oplossingen

10.1.1 Als er een afwijking wordt geconstateerd zal de **groep organisatie**

- a) De afwijking oplossen en, mits van toepassing
  - i. Actie ondernemen om het te verbeteren
  - ii. Met de consequenties omgaan
- b) Beoordelen of er acties nodig zijn om bepaalde oorzaken van de afwijking op te lossen zodat het niet opnieuw gebeurt
- c) De effectiviteit van elke genomen correctieve actie beoordelen
- d) Veranderingen aan het **groepsmanagementsysteem** doorvoeren als dat nodig is

10.1.2 De **groepsorganisatie** zal **gedocumenteerde informatie** bewaren als bewijs van:

- a) De aard van de afwijking en de daardoor genomen acties
- b) De resultaten van de oplossing

10.1.3 Na verwijdering van de groep zal een **deelnemer** voordat deze weer wordt toegelaten eerst een **interne audit** door de **groepsmanager** ondergaan. De **interne audit** zal niet eerder dan 12 maanden na de verwijdering plaatsvinden.

### 10.2 Continue verbetering

De toepasbaarheid, adequaatheid en effectiviteit van het **groepsmanagementsysteem** en het duurzaam beheer van het bos en/ of de bomen zullen continue worden verbeterd.